

Oluf Hjortlund, Advokat

Strandvejen 4, 1. tv.
DK-9000 Aalborg · Danmark
Telefon + 45 96 30 42 30

NOTAT PERSONDATARET

Efter Persondatalovens § 3 er en personoplysning *"enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person (den registrerede)"* og behandling af personoplysninger defineres som *"enhver operation eller række af operationer med eller uden brug af elektronisk databehandling, som oplysninger gøres til genstand for"*.

Det vil sige, at alle oplysninger der kan henføres til en fysisk person er omfattet af loven, ligesom det forhold, at man blot opbevarer personoplysninger er omfattet af loven.

1. KONTRAKTER/AFTALER

1.1. OPLYSNINGER

Det skal først og fremmest kortlægges, hvilke oplysninger, der indhentes.

1.1.1. Navn, adresse, telefonnummer, e-mailadresse, CPR-nummer

Disse oplysninger er alle *almindelige personoplysninger*.

Efter Persondatalovens § 6, må behandling af sådanne oplysninger kun findes sted, hvis:

1. *den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke hertil,*

2. *behandlingen er nødvendig af hensyn til opfyldelsen af en aftale, som den registrerede er part i, eller af hensyn til gennemførelse af foranstaltninger, der træffes på den registreredes anmodning forud for indgåelsen af en sådan aftale,*
3. *behandlingen er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige,*
4. *behandlingen er nødvendig for at beskytte den registreredes vitale interesser,*
5. *behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave i samfundets interesse,*
6. *behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave, der henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige eller en tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, har fået pålagt, eller*
7. *behandlingen er nødvendig for, at den dataansvarlige eller den tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, kan forfølge en berettiget interesse og hensynet til den registrerede ikke overstiger denne interesse.*

I denne sammenhæng er de relevante behandlingsmuligheder:

- nødvendighed efter punkt 2
- lovhjemmel efter punkt 3 og
- samtykke efter punkt 1

1.1.2. Nødvendighed

Efter § 1, stk. 1, nr. 2, kan behandling finde sted, hvis *"behandlingen er nødvendig af hensyn til opfyldelsen af en aftale, som den registrerede er part i, eller af hensyn til gennemførelse af foranstaltninger, der træffes på den registreredes anmodning forud for indgåelsen af en sådan aftale."*

Dette er således helt i orden at have oplysninger om navn, adresse, telefonnummer og e-mailadresse, da dette er oplysninger, der er nødvendige for at kunne identificere en kontraktpart samt opnå kontakt til denne.

Hvis ikke det er nødvendigt at have en parts CPR-nummer, vil dette som udgangspunkt skulle anonymiseres.

1.1.3. Lovhjemmel

Efter Persondatalovens § 6, stk. 1, nr. 3, kan personoplysninger behandles, hvis *"behandlingen er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige."*

Efter Bogføringslovens § 10, skal den bogføringspligtige opbevare regnskabsmateriale i 5 år fra udgangen af det regnskabsår, materialet vedrører.

Dette indebærer, at virksomheder er forpligtet til at opbevare visse personoplysninger i en periode på 5 år fra udgangen af regnskabsåret. En sådan lovbestemmelse går forud for pligten til at slette oplysninger, der er omfattet af Bogføringsloven.

Bogføringslovens § 10, indebærer imidlertid ikke, at virksomheder kan opbevare alle persondata i 5 år, og virksomhederne er således forpligtet til at slette visse personoplysninger tidligere.

Da der ikke i henhold til Bogføringsloven er et krav om, at CPR-numre skal gemmes i en vis årrække, er der således ikke lovhjemmel til at opbevare disse personoplysninger i længere tid end nødvendigt.

1.1.4. Samtykke

Hvis der er oplysninger, som ikke er nødvendige (punkt 1.1.2.) eller, som virksomheder ikke er forpligtet til at indhente i henhold til lov (punkt 1.1.3.), kan virksomheder alligevel indsamle og behandle sådanne personoplysninger, hvis der foreligger et samtykke fra den registrerede.

Et samtykke skal være frivilligt, specifikt og informeret, jfr. Persondatalovens § 3, stk. 1, nr. 8. Der stilles ingen formkrav til et samtykke, men det er virksomhederne, der skal kunne dokumentere, at der er indhentet et samtykke, hvorfor det må anbefales, at samtykket indhentes skriftligt.

Kravet, om at samtykket skal være frivilligt, medfører, at samtykket ikke kan gives i en købsaftale eller en lejekontrakt. Dertil kommer, at den registrerede skal have besked om, hvad personoplysningen skal anvendes til, hvem der er dataansvarlig (virksomheden), om oplysningerne videregives (og til hvem) og, at den registrerede til enhver tid kan tilbagekalde et samtykke.

Netop den registreredes ret til at tilbagekalde et samtykke medfører, at samtykket kan besværliggøre det at have personoplysninger liggende, der ikke er nødvendige eller lovhjemmel til, idet virksomhederne på anmodning vil være forpligtet til at slette oplysningen alle steder. Det er derfor anbefalingen, at man som udgangspunkt alene indhenter de oplysninger, der er nødvendige eller lovhjemmel til.

2. OPBEVARRING OG SLETNING

Hvis det fremgår af særlovgivningen, at bestemte oplysninger skal opbevares i et vist tidsrum, går denne særlovgivning forud for Persondataloven.

I de tilfælde, hvor der ikke er lovhjemmel til at opbevare oplysninger i et vist tidsrum, skal der foretages en konkret vurdering af, hvilke oplysninger, der skal gemmes, hvor de skal opbevares og hvornår de skal slettes.

2.1. Opbevaring

Personoplysninger må alene være tilgængelige for de nødvendige personer. Det vil sige, at alle medarbejdere ikke må have adgang til alle oplysninger om kunder/partner, såfremt dette ikke er nødvendigt. Derfor skal der foretages en vurdering af, hvilke medarbejdere, der skal/må have adgang til hvilke oplysninger.

Personoplysninger skal opbevares et sted, hvor det ikke er muligt for udefrakommende at få adgang til oplysningerne.

2.2. Sletning

Som beskrevet er der efter Bogføringsloven en pligt til for virksomheder til at opbevare bogføringsmateriale i 5 år. Alle andre oplysninger, skal der særskilt tages stilling til.

I den forbindelse, skal man ligeledes gøre sig overvejelser om, at en tidligere kunde eventuelt kan rejse et krav. Som udgangspunkt forældes sådanne krav efter 3 år. Det må derfor antages, at det vil være legitimt at opbevare personoplysninger i 3 år efter, at f. eks. en handel eller aftale om leje er ophørt. Det er dog kun legitimt at opbevare de oplysninger, der er nødvendige for at kunne finde frem til en gammel aftale. Det vil sige, at navn, adresse, telefonnummer og e-mailadresse kan opbevares, men at CPR-numre skal slettes.

3. STRAF

Overtrædelse af bogføringslovens bestemmelse om, at bogføringsmateriale skal opbevares i 5 år straffes med bøde, jfr. Bogføringslovens § 16.

Efter Persondatalovens § 69, skal den dataansvarlige erstatte skade, der er forvoldt ved behandling af personoplysninger i strid med loven. Der er således et krav om, at de erstatningsretlige betingelser skal være opfyldt. Dette ændrer sig imidlertid med Persondataforordningen, der træder i kraft den 25. maj 2018. I henhold til forordningen, kan pålægges en godtgørelse for immaterielle skader, og der stilles således ikke de samme krav til, at de erstatningsretlige betingelser skal være opfyldt.

Persondataloven indeholder endvidere i § 70 en bestemmelse, hvorefter den dataansvarlige kan idømmes bøde eller fængsel indtil 4 måneder. Denne bestemmelse kan blandt andet komme i anvendelse, hvis der ikke er et behandlingsgrund (nødvendighed, lovhjemmel, samtykke) eller, hvis der ikke meddeles oplysninger til den registrerede om dennes rettigheder.

Fra praksis vedrørende bødeniveauet i henhold til nugældende regler kan oplyses bødestraf i niveauet fra kr. 3.000 til kr. 5.000. Fængselsstraf har ikke været anvendt.

4. TANKERÆKKEN

- 4.1. Er der tale om en personoplysning?
- 4.2. Er det et behandlingsgrundlag (nødvendighed, lov, samtykke)?
- 4.3. Hvad er formålet med at have oplysningerne?
- 4.4. Hvordan opbevares oplysningerne?
- 4.5. Hvornår slettes oplysningerne?